

МЕТОДОЛОГІЧНА БАЗА ТА ЕТАПИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЖІНОЧИХ ОБРАЗІВ У ФОЛЬКЛОРНОМУ ПІСЕННОМУ ТЕКСТІ

Г. І. Сташко, аспірант

*Київський національний лінгвістичний університет,
вул. Велика Васильківська, 73, м.Київ, 03680, Україна
E-mail: galinastashko@gmail.com*

У статті представлена комплексна методологічна база, яка застосовується в дослідженні жіночих образів. Будучи скарбницею образів, пісенний фольклор містить моделі, які дають можливість правильно розуміти образи. Фольклорна пісня має мовні характеристики, які полегшують механізм комунікації та інтерпретації даних. Засоби стилістичної семасіології допомагають візуалізувати та відтворити опис образу; синтаксичні засоби підкреслюють, виділяють або підсилюють сам образ чи його фон. Засоби стилістичної фонетики допомагають сприймати інформацію не вдаючись до її детального аналізу та сприяють взаємозв'язку слів і почуттів, що призводить до чуттєвого сприйняття образів. Наведені методи дослідження ілюструють специфічні аспекти кожного засобу і його функції в створенні жіночих образів в американських фольклорних піснях. Беручи до уваги той факт, що фольклорна пісня має музичний супровід і, головним чином, ґрунтується на історичній або культурній події, семантичний аналіз пісенного тексту виконується з урахуванням музичних аспектів і вертикального контексту в синергії. Описана методологія пропонує потужний інструмент для інтерпретації образів в фольклорних піснях.

***Ключові слова:** методи дослідження, лінгвостилістичні засоби, лінгвокультурний аспект, жіночий образ, американська фольклорна пісня.*

Вивчення проблем фольклору та проведення досліджень в лінгвістичній площині підтверджує тісний зв'язок та взаємовплив мови та культури. На сьогоднішній день звернення до фольклорних джерел є **актуальними** для лінгвістичних розвідок не лише як до матеріалу досліджень, що зберегли архаїчне оціночне світосприйняття, а також як до чинників впливу на слухача та формування національних стереотипів та цінностей. Водночас, взаємодія фольклору й соціуму потребує модернізації засобів та розширення методик проведення різноаспектного аналізу фольклорного тексту як цілісного смислового утворення.

Сучасні дослідження американського пісенного фольклору (далі АПФ) здебільшого носять колекціонуючий характер, про що свідчать нечисельні роботи в закордонній та вітчизняній лінгвістиці. Можливо, це зумовлено складною природою фольклорної пісні: синкретизмом музики і слова. Аналіз джерел показав, що недостатньо уваги приділяється комплексному дослідженню лінгвостилістичних засобів створення жіночих образів в АПФ з урахуванням лінгвокультурного аспекта. Без сумніву, лінгвостилістичні засоби в поєднанні з лінгвокультурним аспектом дають цілісну картину образів у народних надбаннях, які допомагають краще зрозуміти та інтерпретувати посилання, закодовані в символах, звуках, інтонації та мелодії.

З огляду на **мету** дослідження – виявлення лінгвостилістичних засобів створення жіночих образів в АПФ з урахуванням лінгвокультурного аспекта – визначено арсенал методів і прийомів, що застосовуються на різних етапах вирішення поставлених у дослідженні **завдань**, а саме розробка та обґрунтування теоретико-методологічних засад вивчення лінгвостилістичних засобів створення жіночих образів в АПФ з урахуванням лінгвокультурного аспекта в різних науково-дослідницьких парадигмах та розробка комплексного підходу до інтерпретації образності. У даній статті висвітлено власний комплексний підхід до методологічного дослідження та аналізу жіночих образів у структурі пісенного фольклорного тексту через призму стилістики, історії, культури та музики. **Об'єктом** дослідження є американський пісенний

фольклор. **Предмет** дослідження становлять жіночі образи, реалізовані в американському пісенному фольклорі у лінгвостилістичній та лінгвокультурній перспективі.

Неоднозначна інтерпретація та інтегрований підхід до образності в АПФ, а також природа американської фольклорної пісні, що є **матеріалом дослідження**, зумовили застосування комплексної методики до цього питання із залученням методів традиційного лінгвостилістичного аналізу в поєднанні з методологічним апаратом етнолінгвістики та музикології. Важливими теоретико-методологічними положеннями для нашого дослідження є такі, як: в основі створення образу в фольклорному тексті лежать емоції та асоціації від пізнання та віддзеркалення історико-культурних подій та особистісних вихових історій автора, втілені різноманітними мовними засобами [1 - 5], оскільки фольклорний твір є колективним надбанням, в створенні якого приймає участь народ або у випадку з АПФ це можуть також бути авторські пісні, що стали народними, то розкриття механізму створення жіночих образів здійснюється крізь призму символів, які конструюють культуру [6] та є тотожністю самим образам [7], від яких залежить продукування та інтерпретація текстів [8]; в свою чергу, значення образу формується шляхом розпізнавання закодованих смислів [1, 9 - 11].

Методологічною базою дослідження слугують основні положення сучасної лінгвостилістики крізь призму образності [2, 12, 13], лінгвокультурології та етнолінгвістики про картину світу етносу [14 - 16], лінгвопоетики про лінгвістичне втілення художнього образу [3, 17, 18], музикології [19; 20]. Систематизація методів аналізу фольклорного пісенного тексту дали можливість детермінувати власний комплексний підхід до аналізу, обробки та інтерпретації матеріалу дослідження. В рамках кожного з методів застосовувались різні методики, підпорядковані розв'язанню конкретного дослідницького завдання.

Дослідження АПФ проводимо у три етапи. *Перший етап* передбачає відбір американських фольклорних пісенних текстів *методом суцільної вибірки* на основі *контекстуально-інтерпретативного аналізу*, який дозволив провести відбір фольклорних пісенних текстів з наявними жіночими образами. *Другий етап* полягає в обробці мовної репрезентації жіночих образів шляхом *стилістичного аналізу*. Для нашого дослідження були виокремлені засоби стилістичної семасіології, стилістичного синтаксису та стилістичної фонетики. *Семантичний аналіз* слугує засобом тлумачення мовних одиниць, виявлених у семантиці обраних пісенних текстів та дескрипцій змісту фольклорних символів, які беруть участь у створенні жіночих образів. *Кількісний аналіз* проведено для підтвердження типовості значущості стилістичних засобів в фольклорних пісенних текстах, а також частотності вживання й продуктивності того чи іншого засобу, який репрезентує жіночі образи в АПФ.

Окремо слід зауважити, що розроблена методологія передбачає не лише стилістико-семантичні й функціональні ознаки, але й соціокультурні й історичні аспекти, що дозволить системно описати та обґрунтувати особливості створення та відтворення жіночих образів. Проте за результатами попереднього аналізу випливає, що з методологічної точки зору вичерпний опис усіх без винятку чинників, а також факторів, які можуть впливати на створення образів, є неможливим. Для нашого дослідження ми використали культурно-історичний підхід з елементами історико-генетичного для отримання ключових соціокультурних кодів та історичних відомостей, які дозволили ґрунтовно та всебічно реконструювати жіночі образи. Для осмислення музичних особливостей використано *аналіз створення жіночого образу музичними виразними засобами*, такими, як мелодія, гармонія, ритм та метр.

Третій етап аналізу передбачає узагальнення результатів дослідження та розкриття механізму створення та відтворення основних та другорядних жіночих образів в ракурсі лінгвостилістичного та лінгвокультурного аспектів. Цей етап виконується з опорою на методи аналізу відповідних контекстів, що дозволяють визначити позицію жінки в американському суспільстві; кількісно-домінантний

принцип з урахуванням поведіночно-почуттєвої бази; а також статистичний метод, що уможливило узагальнення однотипного матеріалу.

Залучення *контекстуально-інтерпретативного аналізу* на першому етапі дослідження дозволяє виокремити пісенні фольклорні тексти, як такі, де присутні жіночі образи. Матеріал підбирався із американських фольклорних пісень 17-20 століть та представлений у формі традиційних та авторських пісенних текстів з нотами. Остаточний обсяг відібраного матеріалу дослідження склав 70 американських фольклорних пісенних текстів з чіткими жіночими образами.

Так, пісня "Cindy" (Сінді), яка датується 1857 роком, отримала популярність на території Південних Аппалачів [21]. Назва пісні – це ім'я головної героїні, яка є адресатом, тобто хлопець до неї звертається, постійно повторюючи її ім'я в куплетах (*You ought to see my Cindy; Cindy in the springtime, Cindy in the fall. If I can't love my Cindy, I'll have no girl at all*) та приспіві (*Get along home, Cindy, Cindy* }3 times).

На другому етапі дослідження використовуємо *метод стилістичного аналізу*, який уможливило вияв стилістичних прийомів та засобів, що репрезентують жіночі образи і, відповідно, висвітлюють їх риси характеру, зовнішності, поведінку, ролі. В цій пісні свідчимо такі засоби стилістичної семасіології, як епітет та метафору (*she is so sweet that honeybees swarm around her mouth*), що описують її привабливість. Використання слів *sweet* та *honey*, що мають схоже смакове маркування, підкреслюють її приємний характер. Наступні випадки сталої метафори (*I wish I were an apple* та *she'd take a bite o' me*) також мають смаковий компонент, що свідчать про бажання хлопця бути схожим на кохану. Крім того, вказані випадки метафори простежують домінування дівчини над почуттями хлопця. Заключна метафора (*I'd sew that gal to my coat-tail*) наводить на думку, що закоханий хлопець не може думати ні про що інше та мріє про кохання Сінді. Така градація метафор возвеличує як дівчину, так і почуття до неї. Складається враження, що інших дівчат не існує.

Завдяки засобам стилістичного синтаксису образ дівчини набуває виразності. Так, повтор рядка з іменем в приспіві (*Get along home, Cindy Cindy*) додає намірам хлопця твердості і наполегливості, а повтор імені (*Cindy, Cindy*) трохи розбавляє настирливість ніжністю і повагою до коханої. Ім'я дівчини повторюється також у кожному куплеті, а в останньому повтор триразовий. Це свідчить про збільшення поваги і любові. Як бачимо, засоби стилістичного синтаксису повторюють образ, створений засобами стилістичної семасіології, та інтенсифікують його. Паралелізм, що показує протиставлення образу такої різної Сінді, проте все одно коханої:

*Cindy in the springtime,
Cindy in the fall.
If I can't love my Cindy,
I'll have no girl at all.*

Разом з повтором, паралелізм виконує ритмоутворюючу функцію, що додає образіві веселих ноток.

Засоби стилістичної фонетики увиразнюють образ та роблять його жіночним. Продовжуючи тему ритму, ми свідчимо віршований ритм, рівномірний і спадаючий, розмір 4/4, темп 115-118 ударів в хвилину, що відповідає темпу "дуже жваво (італ. animato assai)". Таке прискорення в куплеті посилюється прискоренням мелодії в приспіві, що повторюється після кожного куплету. Як і у всіх віршованих творах, ритм виконує роль рими, якщо остання відсутня. У аналізованій пісні в кожному куплеті перший і третій рядки без рими, але ця деталь залишається непомітною завдяки ритму. Також варто відзначити відхилення в розмірі, де музично це – 4/4, а за кількістю ударних складів або ударів 3,5 / 3,5 / 4 / 3,5. Останній (4) "удар" ніби хвостик в 1, 2 і 4 рядках, створює атмосферу нетерпіння і прискорення. Ймовірно, хлопець чекає зустрічі і бажає прискорити час. З акомпанементом пісня звучить удвічі швидше (зміна розміру 4/4 на 2/4), ритм стає пунктирним, створюється

враження прискороного серцебиття, що також підтверджує мелодія. Крім того, цим додається емпатика словам *Cindy* і *honeybees* також на рівні мелодії. Ймовірно, хлопець заздрить тим "бджолам, які кружляють навколо вуст коханої" і мріє скоріше її поцілувати.

Як ми уже визначили, у куплетах римуються лише 2 і 4 рядки, 1 та 3 рядки організовуються за рахунок ритму:

You ought to see my Cindy
She lives away down south.
She's so sweet the honeybees
Swarm around her mouth.

Створюється враження нечіткості почуттів до дівчини, але з акцентом на ухваленні рішення відкритися їй, що посилюється одноманітним приспівом з триразовим повтором після кожного куплету.

У пісні "Cindy" зустрічається і чоловіча, і жіноча рима. Проста чоловіча рима з наголосом на останньому складі майже у всіх куплетах доводить те, що пісня є зверненням чоловіка до жінки. Проста жіноча рима з наголосом на передостанньому складі в приспіві підкреслює це звернення.

Це народна пісня, що передбачає значну кількість звуко символічних елементів. Початок обтяжений сибілянтами /s-Σ-z-T-Δ/, а часткова алітерація трохи перегукується з назвою "Cindy":

<i>You ought to see my Cindy</i>	Chorus:	<i>Get along home, Cindy Cindy</i>
<i>She lives away down south.</i>		<i>Get along home, Cindy Cindy</i>
<i>She's so sweet the honeybees</i>		<i>Get along home, Cindy Cindy</i>
<i>Swarm around her mouth.</i>		<i>I'll marry you some day.</i>

Слухачі не чують ономапопів, але проілюстрована алітерація імітує приемне "дзижчання" бджіл, яке також переплітається зі значенням слів, а саме з ономапопеею (*swarm*). Крім того, словник символів [22] інтерпретує бджолу як символ богині, любові, душі і неба в багатьох культурах. Бджоли рояться навколо найкрасивішої "квітки". Звуки /s/ та /T/ часто сприймаються як боягузливі звуки, тому дівчина тут сприймається як та, хто боїться закохатися. Звуки /s/, /n/ та /t/ мають зменшувальне значення в багатьох мовах, в той час як /d/ є "великим". Цей контраст розвивається протягом останніх трьох куплетів, починаючи з приведеного нижче, де невеличка дівчина зіштовхується з великим коханням:

<i>I wish I had a needle</i>	<i>Cindy in the springtime</i>
<i>as fine as I could sew.</i>	<i>Cindy in the fall</i>
<i>I'd sew that gal to my coat-tail</i>	<i>If I can't love my Cindy</i>
<i>and down the road I'd go.</i>	<i>I'll have no girl at all.</i>

Хвилеподібний характер появи /s-n-d/ та /t-d-n/ по всій сюжетній лінії та в імені дівчини викликають стійкі почуття до дівчини. Що ж стосується асонансу, звуки /t:/ and /l/ настільки очевидно виділяються в кожному рядкові, що він має ефект тихої і вічної любові.

Як бачимо, семантичний аналіз показав, що накопичення стилістичних прийомів та засобів створює не лише виразний жіночий образ, а й відчуття романтичної атмосфери, що в комплексі затримують увагу слухача на певних фрагментах пісні, її образах та відповідно емоційно впливають на нього.

Кількісний аналіз, застосований до всієї вибірки, показав наявність в цій пісні зокрема найчастотніших лінгвостилістичних, що в свою чергу підтверджує типовість значущості стилістичних засобів в фольклорних пісенних текстах, продуктивність вжитих засобів та підтверджує фольклорний статус пісні.

Залучаючи обрану нами методику, проаналізуємо ще одну пісню середини 19 століття "Just Before the Battle, Mother" [21], в якій лексично другорядний образ матері представлений звертанням *mother* і не має інших прямих описів. Для підтвердження наявності та важливості образу звернемося до історичної справки [23]

про період створення пісні та його вплив на американський фольклор. 18-19 століття характеризуються частотними військовими подіями (Війна за незалежність (1775-1783), Громадянська війна (1861-1865), Війна з Великобританією (1812-1814), Америко-мексиканська війна (1846-1848)), що передували появі пісень патріотичного характеру. Оскільки фольклор відображає критичні суспільні настрої, саме в цих роках матір вперше стає об'єктом звернення; її образ хоч і другорядний, але насичений та душевно-пронизливий.

У пісні "Just Before The Battle, Mother", яка зазвичай виконується чоловіком, син звертається до матері з поля фатального бою. Змішані почуття солдата підтверджує *стилістичний аналіз*, який свідчить про перехресну риму, що змінюється з жіночої (парокситонної) в парних рядках на чоловічу (окситонну) в непарних (Ж-Ч-Ж-Ч) в приспіві, саме в такому порядку змінюються події в пісні: звернення до матері, за яким слідує розповідь про наступний бій, смерть, ворога:

*Farewell, mother, you may never
Press me to your heart again,
But, oh, you'll not forget me, mother,
If I'm numbered with the slain.*

В куплетах рима винятково проста чоловіча та присутня в непарних рядках, тоді як в парних функцію рими бере на себе ритм, наприклад:

*Just before the battle, mother,
I am thinking most of you,
While upon the field we're watching
With the enemy in view.*

Пісня авторська, тому багата на дисонанс, завдяки якому парні рядки при більш детальному аналізі характеризується неточною римою (*never – mother, mother – banner*), тоді коли в парних рима точна. Переважає неграматична рима, вона змістовна та не надто вишукана, загалом притаманна авторам 19 століття, коли панувала епоха модернізму. Цей період характеризується тяжінням до зображення асоціальної особистості, фаталістичності та іронії, що чітко проглядається в тексті пісні.

Ритм створює відчуття порядку та завершеності, син ніби ставить умовну крапку на кожному видихові. Монотонність змінюється милозвучністю на приспівих, де перехресна рима. Одночасно дисонанс, що замінює риму в деяких випадках вносить різнозвуччя та упорядковану хаотичність. Асонанс на /t:/ та /l/ (*Some will sleep beneath the sod. With the enemy in view*) передає переляк [24, с. 184], що читається і в прикладах алітерації з акцентом на фонемах /b/ (*battle, brave, banner, bugles, nobly*), /Δ/ (*mother, with*), /t/ (*perish, right, cruel, traitor, freedom*), /g/ (*god, give, forget, signal*), які є різкими, некрасивими та уривчастими та надихають на різкі дії, що спостерігаються в словах, пов'язаних з війною та печаллю, та в ономатопеїчному hark. Хаотичність, нестабільність, біль та невизначеність характеризують душевний стан як сина, так і матері. Образ матері вимальовується нечіткий, ніби пульсуючий, то зникає, то з'являється знову. Пряме звернення до матері на початку кожного куплету налаштовує на м'якість, любов до матері. Це підтверджується вживанням м'яких сонорних /μ/, /n/, /λ/ в рядках зі звертанням (*Oh, I long to see you, mother, And the loving ones at home, But I'll never leave our banner, Till in honor I can come.*)

Засоби стилістичного синтаксису мало представлені, що додатково говорить про хаотичність. Інверсія в описах поля битви та самої війни надає додаткового емоційного забарвлення та вказує на загострені відчуття головних героїв (*comrades brave are 'round me lying; till in honor I can come; their cruel words we know*). Образ матері постає в нашій уяві як такої, що має сильний духовний зв'язок з сином, розуміє його на відстані, поважає та хвилюється за сина. Проте жінка-мати надзвичайно стримана, хоча в душі, можливо, їй хочеться кричати на весь світ від болю.

Засоби стилістичної семасіології представлені специфічно. Не чисельні епітети (*brave comrades, cruel words*) підтверджують відсутність сентиментів під час війни, що знайшло підтвердження у культурному контексті: твір написано в 1862 році в епоху модернізму, яка передбачала реалістичність змальовування подій та сцен. Лінгвістично, мати постає на другому плані, тому відсутність якихось маркерів підсилює присутність її образу. Ми свідчимо більший акцент на маркерах війни, і розуміємо, що мати – це дзеркальна протилежність. І чим яскравіше описані жахіття, тим голосніше "кричить" мамине серце. Схожу функцію підсилення образу матері виконує гіпербола, яка описує одне і те ж саме, тільки в різних куплетах (*I'll never leave our banner, till in honor I can come* та *Oh, yes, we'll rally 'round the standard, or we'll perish nobly there*). Для солдата обов'язком є чесна перемога, збереження прапора з честю навіть, якщо це дається ціною життя. Ця думка має запам'ятатися кожному, хто є ворогом, тому і тут присутня гіпербола (*Tell the traitors all around you*). На фоні надважливості честі та доблесті образ матері отримує штрихи відчуття безвихідності її становища та одночасної гордості за сина. У слухача мимоволі з'являється співчуття та ефект присутності одночасно на полі бою та вдома біля матері. Таке роздвоєння реальності також показано персоніфікацією (*Now, may God protect us, mother, as He ever does the right* та *Hear the "Battle-Cry of Freedom", how it swells upon the air*), яка збільшує значення певних аспектів для солдата та має функцію звеличування. Бог є єдиним вершителем його долі в підвищеній небезпеці. Евфемізм (*sleep beneath the sod*) пом'якшує та облагороджує поняття "смерть". Вищезазначені "елементи" образу матері підтверджує антитеза на рівні пісенного тексту, що полягає в протиставленні думок про матір, дім та Бога і війни та поля бою, протиставленні добра та зла:

*Just before the battle, mother, I am thinking most of you,
While upon the field we're watching with the enemy in view.
Oh, I long to see you, mother, and the loving ones at home,
But I'll never leave our banner, till in honor I can come.*

Дані музичного аналізу посилюють образність. Пісня "Just Before The Battle, Mother" написана в маршовому жанрі, який підсилює ритм. Пом'якшення синкопами дає короткі паузи, проте вони лише збільшують напруження та провокують дисонанс, чим привертається увага до тих слів, на яких припиняється розвиток мелодії. Музичний аналіз повністю співпадає з лінгвостилістичним на точках звернення сина до матері. Фонетично вкраплена ніжність за рахунок асонансу та алітерації підкріплена прискоренням темпу за рахунок того, що мелодія викладена більш дрібними тривалостями, ритм і метр збігаються. Тональність сі-бемоль мажор звучить більш лірично та трепетно за рахунок того, що на метричну пульсацію з четвертних тривалостей накладається мелодія з восьмих. Там, де лексично думки про матір та дім пов'язані з думками про Бога, в мелодії на слові *God* немає паузи, чим підтверджується значимість Бога, який ніби є єдиною рятувальною ланкою між матір'ю та сином.

Кількісний аналіз свідчить про обмежену чисельність пісень з образом матері, проте вживання та продуктивність стилістичних засобів для його створення різняться в кожному окремому випадку, тому комплексний підхід забезпечує глибоку та всебічну інтерпретацію.

Висновки. Жіночі образи у фольклорному пісенному тексті створюються передусім на лінгвостилістичному рівні та доповнюються додатковими штрихами фону. Цей факт вимагає застосування комплексної методики аналізу, оскільки фольклорна пісня втілює не лише лінгвістичні, а й соціокультурні та історичні коди. Музичний супровід також має вирішальне значення для сприйняття образів. Розкриття механізму створення та відтворення основних та другорядних жіночих образів в ракурсі лінгвостилістичного та лінгвокультурного аспектів уможливорює витлумачення мовних одиниць на позначення образів, виявлених у семантиці фольклорних пісенних текстів. В свою чергу, це дозволяє виявити закономірності та відхилення від загальноприйнятих уявлень про жінку та ставлення до неї в американському суспільстві через призму пісенного фольклору.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКАЯ БАЗА И ЭТАПЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКИХ ОБРАЗОВ В ФОЛЬКЛОРНОМ ПЕСЕННОМ ТЕКСТЕ

Г. И. Сташко, аспирант

*Киевский национальный лингвистический университет,
ул. Большая Васильковская, 73, г. Киев, 03680, Украина
E-mail: galinastashko@gmail.com*

В статье представлена комплексная методологическая база, которая применяется в исследовании женских образов. Будучи сокровищницей образов, песенный фольклор содержит модели, которые дают возможность правильно понимать образы. Фольклорная песня имеет лингвальные характеристики, облегчающие механизм коммуникации и интерпретации данных. Средства стилистической семасиологии помогают визуализировать и воспроизводить описание образа; синтаксические средства подчеркивают, выделяют или усиливают сам образ или его фон. Средства стилистической фонетики помогают воспринимать информацию не прибегая к ее детальному анализу и способствуют взаимосвязи слов и чувств, что приводит к чувственному восприятию образов. Приведенные методы исследования иллюстрируют специфические аспекты каждого средства и его функции в создании женских образов в американских фольклорных песнях. Принимая во внимание тот факт, что фольклорная песня имеет музыкальное сопровождение и, главным образом, базируется на историческом или культурном событии, семантический анализ песенного текста выполняется с учетом музыкальных аспектов и вертикального контекста в синергии. Описанная методология предлагает мощный инструмент для интерпретации образов в фольклорных песнях.

Ключевые слова: *методы исследования, лингвостилистические средства, лингвокультурный аспект, женский образ, американская фольклорная песня.*

METHODOLOGICAL FRAMEWORK AND STAGES OF FEMALE IMAGE RESEARCH IN FOLK SONG TEXTS

H. Stashko, PhD student

*Kiev National Linguistic University,
73, Bolshaya Vasylkivska, Kiev, 03680, Ukraine
E-mail: galinastashko@gmail.com*

The article presents complex methodological framework applied in female image research. Being a treasury of images, song folklore stores patterns, which enable their proper understanding. A folk song bears linguistic characteristics, which facilitate the mechanism of communication and data interpretation. Means of stylistic semasiology help visualise and reproduce image description; syntactic means emphasise, highlight or intensify either the image or its background. Means of stylistic phonetics help perceive information before its detailed analysis and give a comprehensive account of interconnection of words and feelings, which develop sensory perception of images. The overviewed methods of investigation illustrate specific aspects of each means and its functions in creating female images in American folk songs. Considering the fact that a folk song is accompanied by music and mainly based on a historical or cultural event, semantic analysis of a song text comes with musical aspects and vertical context in synergy. The described methodology offers a powerful tool in relevant interpreting images in folk songs.

Keywords: *research methods, linguostylistic means, linguocultural aspect, female image, American folk song.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белехова Л. І. Словесний поетичний образ в американській поезії: лінгвокогнітивний аспект : [монографія] / Л. І. Белехова. – М. : Звездапад, 2004. – 376 с.
2. Воробьева О. П. Лингвистические аспекты адресованности художественного текста (одноязычная и межъязыковая коммуникация) : дис. ... д-ра филол. наук : 10.02.19 / О. П. Воробьева. – М. : МГЛУ, 1993. – 384 с.
3. Лотман Ю. М. О поэтах и поэзии: Анализ поэтического текста / Ю. М. Лотман, М. Л. Гаспаров. – СПб. : Искусство-СПб, 1996. – 846 с.
4. Тараненко Л. І. Актуалізація англійських прозових фольклорних текстів малої форми : монографія / Л. І. Тараненко. – К. : Кафедра, 2014. – 288 с.
5. Панасенко Н. І. Жіночий образ в пісенному тексті: його еволюція та оцінка / Н. І. Панасенко // Гуманітарний вісник ЧДТУ. Серія: Іноземна філологія. – Черкаси : ЧІТІ, 2004. – Ч. 8. – С. 116-119.
6. Кассирер Э. Философия символических форм : Мифологическое мышление; в 3 т. / пер. с нем. С. А. Ромашко. – М.-СПб. : Университетская книга, 2002. – Т. 2. – 280 с.
7. Лосев А. Ф. Философия имени / Алексей Фёдорович Лосев. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – 269 с.
8. Якобсон Р. Работы по поэтике : переводы / Р. Якобсон : [сост. и общ. ред. М. Л. Гаспарова]. – М. : Прогресс, 1987. – 464 с.
9. Волкова С. В. Міфологічні образи в сучасних амеріндіанських прозових текстах : монографія / С. В. Волкова. – Херсон : Айлант, 2015. – 340 с.

10. Гачев Г. Д. Жизнь художественного сознания. Очерки по истории образа / Г. Д. Гачев. – М. : Искусство, 1972. – 200 с.
11. Дрёмов А. К. Художественный образ / А. К. Дрёмов. – М. : Сов. писатель, 1961. – 408 с.
12. Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов / А. Вежбицкая. – М. : Языки славянской культуры, 2001. – 288 с.
13. Качуровський І. В. Фоніка / І. В. Качуровський. – Мюнхен : Український Вільний Університет, 1984. – 208 с.
14. Алефиренко Н. Ф. Поэтическая энергия слова. Синергетика языка, сознания и культуры / Н. Ф. Алефиренко. – М. : Academia, 2002. – 394 с.
15. Воробей Н. В. Етнокультурна картина світу в афро-американській поезії: лінгвокультурологічний та лінгвокультурний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Н. В. Воробей. – Харків, 2011. – 230 с.
16. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу: [монографія] / І. О. Голубовська. – 2-е вид. – К. : Логос, 2004. – 284 с.
17. Пропп В. Я. Поэтика фольклора / В. Я. Пропп. – М. : Наука, 1998. – 334 с.
18. Слухай А. С. Етнічний міф в образних парадигмах давньоанглійських епіко-міфологічних текстів: дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / А. С. Слухай. – К., 2011. – 254 с.
19. Васина-Гроссман В. А. Музыка и поэтическое слово : 1. Ритмика. 2. Интонация. 3. Композиция / В. А. Васина-Гроссман. – М. : Музыка, 1978. – 368 с.
20. Назайкинский Е. В. Звуковой мир музыки: исследование / Е. В. Назайкинский. – М.: Музыка, 1988. – 254 с.
21. Raph Th. The American Song Treasury. 100 Favorites / Th. Raph. – New York : Dover Publications, 1986. – 406 p.
22. Словник символів / О. І. Потапенко, М. К. Дмитренко, Г. І. Потапенко та ін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrlife.org/main/evshan/symbol.htm>. – Дата доступу : 30.04.2016.
23. Beard C. A. Book of History of the United States / C. A. Beard, M. R. Beard. - New York : THE MACMILLAN COMPANY, 1921. – 396 p.
24. Ференц Н. С. Основы литературознания: навчальний посібник / Н. С. Ференц. – К. : Знання, 2011. – 431 с.

LIST OF REFERENCES

1. Bieliakhova L. I. *Word poetic image in American poetry: linguocognitive aspect*. Moscow, Zvezdopad, 2004, 376 p.
2. Vorobyeva O. P. *Linguistic aspects of literary image address (monolingual and interlingual communication)* : Doct. Diss. Moscow, MGLU, 1993, 384 p.
3. Lotman Yu. M., Gasparov M. L. *About poets and poetry: Poetic text analysis*. SPb., Iskustvo-SPb, 1996, 846 p.
4. Taranenko L. I. *Actualisation of English small prose folklore texts*. Kyiv, Kafedra, 2014, 288 p.
5. Panasenko N. I. Female image in song text: its evolution and evaluation. *Humanitarnyi visnyk. Seriya: Inozemna filolohiya*. 2004, no 8, pp. 116-119.
6. Kassirer E. *Philosophy of symbol shapes: In 3 vv. Mythological thinking*. Moscow - St. Petersburg, Universitetskaya kniga, 2002, Vol. 2, 280 p.
7. Losev A. F. *Philosophy of name*. Moscow, Izd-vo MGU, 1990, 269 p.
8. Yakobson R. *Works on poetics : translations* [ed. by M. L. Gasparova]. Moscow: Progress, 1987, 464 p.
9. Volkova S. V. *Mythologic images in contemporary Amerindian literary texts*. Kherson : Ailant, 2015, 340 p.
10. Gachev G. D. *The life of figurative mind. Essays on the image history*. Moscow, Iskustvo, 1972, 200 p.
11. Driemov A. K. *Figurative image*. Moscow, Sov. pisatel, 1961, 408 p.
12. Vezhbtskaya A. *Culture understanding through key words*. Moscow : Yazyki slavyanskoi kultury, 2001, 288 p.
13. Kachurovskiy I. V. *Phonics*. Munich : Ukrayinskyi Vilnyi Universytet, 1984, 208 p.
14. Alefirenko N. F. *The poetic energy of the word. Synergy of language, mind and culture*. Moscow, Academia, 2002, 394 p.
15. Vorobey N. V. *Ethnocultural world image in Afro-American poetry: linguoculturological and linguocultural aspects* : Cand. Diss. Kharkiv, 2011, 230 p.
16. Holubovska I. O. *Ethnic aspects of language world images*. 2nd ed. – К. : Lohos, 2004. – 284 p.
17. Propp V. Ya. *Poetics of folklore*. Moscow, Nauka, 1998, 334 p.
18. Slukhai A. S. *Ethnic myth in image paradigms of Old-English epic mythical texts*: Cand. Diss. filology. Kyiv, 2011, 254 p.
19. Vasina-Grossman V. A. *Music and poetic word: 1. Rhythmics. 2. Intonation. 3. Composition*. Moscow, Myzyka, 1978, 368 p.
20. Nazaikinskiy Ye. V. *The sound world of music: research*. Moscow, Muzika, 1988, 254 p.
21. Raph Th. *The American Song Treasury. 100 Favorites*. New York , Dover Publications, 1986, 406 p.
22. *A dictionary of symbols* . Potapenko, O. I., Dmytrenko, M. K., Potapenko, H. I. et al. Available: <http://ukrlife.org/main/evshan/symbol.htm>. (Accessed: 30.04.2016).
23. Beard C. A., Beard M. R. *Book of History of the United States*. New York : The Macmillan Company, 1921, 396 p.
24. Ferents N. S. *Basics of literature studies*. Kyiv, Znannya, 2011, 431 p.

Надійшла до редакції 3 червня 2016 р.